

Lokal handleplan for læsning

Skoleåret 2012/13



Mønsted skole

Handleplan for læsning Mønsted Skole

Hvad bruges handleplanen til?

Handleplanen for læsning bruges i flere sammenhænge, her tænkes på den daglige undervisning, men også som et hjælpemiddel for hvert enkelt barn, forældre og fagperson.

Fremadrettet vil planen blive præsenteret på enten et forældremøde eller når der er skole- og hjem samtaler.

Læsehandleplanen skal ses som et dynamisk redskab, der tilgodeser børn, forældre og fagpersonalet.

I fællesbestyrelsen visionsplan, er der et punkt om videns-baseret udvikling af skolen, en kategori hvor læsehandleplanen falder ind, Mønsted skole vil hele tiden ved hjælp af evaluering og forskningsresultater lave den bedste mulige læsehandleplan, der bygger på den aktuelle viden på området.

Mål for Mønsted skoles læsepolitik

Alle børn videreudvikler alderssvarende læsestrategier og læsefærdigheder, som de anvender til videntilegnelse i alle skolens fag¹.

Læselyst og skriveglæde er i fokus.

Skolen tilrettelægger læseundervisning, således at eleverne udvikler sikre og brugbare læsekompetencer.

Tæt samarbejde med forældre omkring barnets læsning.

Fælles læseoplevelser styrker fællesskaber og skaber tryghed i forhold til den enkeltes læseforudsætninger og læseudvikling.

Anerkendelse af og respekt for den enkelte elevs forudsætning for læseudvikling.

Veje til målet

På Mønsted skole sættes der mål for læsning på alle klassetrin.

Årligt testes alle klasser med efterfølgende læsekonference med dansklærer, læsevejleder og til dels ledelse.

Der skal dagligt læses både hjemme og i skolen. Eleverne undervises i forskellige læsestrategier og angrebsmetoder i alle fag.

Der gennemføres læse-kurser/-forløb på alle årgange og læsning på tværs af fagene.

Klasser deltager i forskellige læsemotiverende aktiviteter såsom Bogæderdag, Læsning by Night, læseløb m.m.

På Mønsted skole automatiseres og udvikles læsning og forskellige læsestrategier i forbindelse med læsebånd og målrettet læseundervisning.

¹ Viborg Kommunes strategi for sprog og læsning s. 6

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Undersøgelser viser, at arbejdet med for-forståelse bør udgøre størstedelen af læseprocessen, hvis den skal lykkes med henblik på læseforståelsen. Selve læsningen og efterbearbejdelsen af de læste bør fylde mindre. Derfor er det især vigtigt med fokus på for-forståelse.

Andre områder er genrelæsning, genreforståelse, forskellige angrebsteknikker samt hensigtsmæssige valg af disse, skærmlæsning, punkt- og oversigtslæsning, læsehastighed tilpasset læseformål, begrebsudvidelse, noteringsteknikker i forskellige tekstgenrer og perspektivering.

Læsevejledning

Læsevejlederen rådgiver om målrettet læseundervisning og inspirerer og vejleder i forskellige former for læsning, tilrettelæggelse og evaluering i almenundervisningen – i tæt samarbejde med lærerne.

Læsevejlederens funktion skal ses i sammenhæng med skolens læsepolitik og skolens tiltag i forbindelse med læseaktiviteter og prøvetagninger/tests.

Læsevejlederen følger skolens læseundervisning, således at forebyggende og støttende tiltag kan iværksættes tidligst muligt.

Læsevejlederen arbejder tæt sammen med ressourcevejlederen, dansklærere, faglærere, ledelse, børneklasseleder og PLC(pædagogisk læringscenter).

Læsevejlederen planlægger i samarbejde med lærerne læsekurser og læseløft på udvalgte årgange.

Læsevejlederen screener 2. årgang, risikoelever i 3. klasse og gennemfører læsekursus (VAKS) på 3. årgang.

Læsevejlederen deltager, sammen med ressourcevejlederen, i det kommunale netværk for læsevejledere og ressourcevejledere.

Ledelsen

Læseundervisningen i såvel begynderundervisningen som på mellemtrinnet er og forbliver en af skolens vigtigste opgaver. At kunne læse, forstå & læse med forskellige teknikker er i dag og fremover en afgørende kompetence hos den enkelte. På Mønsted skole fungerer læsevejlederordningen i indskoling, på mellemtrinnet og udskoling, hvor den enkelte elevs læseudvikling følges løbende og initiativer iværksættes for at støtte op omkring det enkelte barn. På Mønsted skole er vi meget bevidste om, at specielt begynderlæsning er et meget vigtigt område, som hele tiden skal være i fokus og øges i kvaliteten.

For at blive god til at cykle, skal man cykle. For at blive god til at læse, skal man læse.

Det er meget vigtigt at være en god læser for at kunne tilegne sig ny viden i alle fag.

Mange børn får ikke læst tilstrækkeligt i skolen og hjemme. Al forskning viser at læseevnen har stor indflydelse på, hvordan man klarer sig i samfundet.

Undersøgelser viser, at man skal have læst mellem 1700 og 2000 normalsider for at blive en bare nogenlunde god læser. I en læsebog er der i gennemsnit 150 normalsider.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Hvis man vil være en god læser, kan man derfor ikke nøjes med at læse det, der står i læsebøgerne.

Erfaringsmæssigt ved vi, at nogle elever ikke får læst tilstrækkeligt hjemme, derfor er vi nødt til at give læsning tid og rum i skolen, idet alle elever helst skulle opleve glæden ved at læse.

Kompetencecenter

Mønsted skole har et kompetencecenter bestående af AKT(adfærd,kontakt,trivsel-lærer), ressourcevejleder, læsevejleder, PPR(pædagogisk, psykologisk, rådgivning) og ledelse. Ved elevens faglige vanskeligheder i forbindelse med læsning har klasseteams mulighed for at få drøftet barnets vanskeligheder med henblik på udarbejdelse af en videre handleplan. Vurderes det, at eleven har særlige behov i undervisningen, iværksættes tiltag i kompetencecenteret. Støtten kan tilbydes i almenundervisningen.

I Viborg Kommune er der et tilbud på et læsecenter i Houlkær, hvis barnet via PPR anses som egnet til et sådant tilbud.

Ressourcevejlederen varetager testning og retestning af enkeltelever, når barnet er optaget på læsecenteret.

Elever i risiko for vedvarende sproglige vanskeligheder tilbydes af skolen en computer med forskellige støtteprogrammer.

Forældre

Forældre har et stort medansvar for barnets læseudvikling og udvidelse af barnets begrebsverden og sprog.

Forældreopbakning er vigtig - det enkelte barns læseudvikling er et fælles ansvar.

Forældre kan støtte barnet ved at lade barnet læse højt, signalere at læsefærdigheder er vigtige og hvorfor, meddele skolen om hjemmets tiltag, skrive små beskeder samt spørge interesseret til læsning i alle fag i skolen.

Voksne fungerer som rollemodeller for barnet. Oplever barnet voksne som læser og skriver, vil det have positiv indflydelse på barnets egen motivation og udvikling.

Læseudvikling og sprog hænger tæt sammen – jo mere man taler med/italesætter barnet, jo bedre forudsætninger for læring, læseudvikling og sprogforståelse.

Det er af afgørende betydning for barnet, at det oplever læsning som en funktionel forudsætning i dagligdagens gøremål fx ved indkøb, postkort/-mails og skilte- og skærmlæsning.

Højtlesning, som en hyggestund, er med til at fremme læselysten, udvide barnets ord- og begrebsforråd samt støtte barnets brug af et nuanceret og klart sprog på længere sigt.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Overgang fra dagtilbud til skole

Skolen følger Viborg kommunes procedure for overlevering fra dagtilbud til skole. Ved overleveringen videregives TRAS (tidlig registrering af sprog) resultater. Kommende Børnehaveklasseleder, 1. classes lærer samt ledelse deltager i overleveringen. I samråd med læsevejleder bruges disse resultater til at lave en fremadrettet læsehandleplan for den enkelte elev. Der er i løbet af førskoleåret dage, hvor førskolegruppen er på besøg på skolen.

Læsning i indskoling

Læseundervisning 0. – 3. klasse:

Alle elever skal have en god start på deres læseforløb, hvor motivation og læselyst erhverves og videreudvikles.

Det er vigtigt, at eleverne tidligt oplever læsning og skrivning som meningsfulde aktiviteter.

I indskoling foregår mange læseaktiviteter på tværs af årgangene.

Det arbejde der er påbegyndt i dagtilbud omkring børnenes sproglige udvikling fortsætter i 0. klasse.

Læsevejlederen er periodevis med i undervisningen.

Lærerne og børnehaveklasselederen uddannes via kurser med henblik på at udvikle kompetencer indenfor området.

Trivsel går forud for indlæring. Derfor spiller det sociale aspekt i læseundervisningen en stor rolle.

Det er hensigten, at alle elever gennem den første læseundervisning, tilegner sig gode funktionelle læsefærdigheder, som kan danne grundlaget for læsning i alle fag.

Indskoling er sammenhængende i relation til læsning.

Elever med læsevanskeligheder identificeres hurtigst muligt.

Hvilke metoder og materialer bruges der?

Klasserne har fælles læsebøger og tilhørende engangsmaterialer.

Derudover undervisningsdifferentieres der i forhold til det niveau eleven befinder sig på.

Afhængigt af hvordan eleven lærer bedst vurderes det, om der skal bruges bottom up, top down eller helhedslæsning for at fremme læsningen mest muligt. Indskoling råder over materialer, som dækker de forskellige metoder.

Hvordan foregår faglig læsning/læsekurser i afdelingen?

I Indskoling arbejder vi med faglig læsning såvel på klassen som på tværs af årgangene. Når vi arbejder med netop denne form for læsning, bruger vi tid på, at gøre eleverne opmærksomme på de særlige karaktertræk, der bruges i disse tekster.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Også faget matematik bidrager med faglig læsning ved materialet: "Format" – her er alt fra opskrifter, indkøbslister m.m..

Eleverne lærer sig at skrive fagtekster blandt andet ved hjælp af materialet: "Læsningens Landskab". Materialet henvender sig dog mest til 2./3. klasse.

Vi bruger computeren til fremstillingen af fagtekster, og i særdeleshed CD-ord som især kan hjælpe de fagligt svage elever.

Hvordan anvendes læsebånd?

Hver morgen starter eleverne med at læse i 20 min.

Det kan være individuel læsning, parlæsning og højtlesning.

De elever, som kræver en særlig indsats, læses med hver dag, og der skrives på læsesedler, som vandrer mellem skolen og hjemmet for at sikre, at eleven bliver læst med og udvikler sig.

Lærerne bestræber sig på, som et minimum at læse med den enkelte elev 1 gang om ugen afhængigt af klassestørrelsen.

Er der læseaftaler med forældrene/eleverne?

I løbet af skoleåret har de forskellige klassetrin som regel en læse-fidus-periode. I denne periode har vi særligt fokus på læsningen, hvor vi benytter læsesedler til de forskellige aftaler, som laves individuelt med eleven.

Er der elever, som kræver en ekstra indsats, bruger vi hele tiden læsesedler for at følge op på eleven både i skolen og i hjemmet.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

0. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Sproglig opmærksomhed 	<p>Der arbejdes med rim og remser, lytte lege, sætninger/ord/stavelser og forlyde/fonemer</p> <p>Der arbejdes også med at dele sproget op i mindre enheder sætning, ord og stavelser</p>	Børnehaveklasseleder
<ul style="list-style-type: none"> Læsning/skrivning 	<p>Kreativ læsning med læseopgaver (letlæsningsbøger)</p> <p>Skrivetegne Læse billeder</p> <p>Genfortælle billeder</p> <p>Puslehistorier</p> <p>Kæmpebøger</p> <p>Pege-læse</p> <p>Læseretning</p> <p>On-line bøger (Superbog.dk)</p>	Børnehaveklasseleder
<ul style="list-style-type: none"> Bogstavindlæring 	<p>Her bruges "Hop om bord", hvor der er fokus på bogstavernes lyde. Her præsenteres det enkelte bogstav via en historie og der knyttes et dyr og en bevægelse på.</p> <p>"En fidus til at læse og skrive"</p>	Børnehaveklasseleder
<ul style="list-style-type: none"> Læsebånd/læserutiner 	<p>Der arbejdes hen imod, at eleverne udvikler gode læserutiner med tid til den daglige læsning.</p>	Børnehaveklasseleder
<ul style="list-style-type: none"> Pjece til forældrene om læsning 	<p>Alle forældre får en pjece om vigtigheden af læsning for og med deres børn.</p>	Læsevejleder

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Evaluering 0. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Læseevaluering på begyndertrinnet	Efterår. Sprogvurdering.	Børnehaveklasseleder/ Læsevejleder
<ul style="list-style-type: none">Løbende evaluering af elevernes læsning ved at eleven jævnligt læser for en lærer.	Læreren sørger for hele tiden at tilbyde eleven læsemateriale, som motiverer og udvikler eleven mod næste udviklingstrin i forhold til LUS (LæseUdviklingsSkema).	Børnehaveklasseleder
<ul style="list-style-type: none">Læsekonference (sept.)	Med udgangspunkt i sprogvurderingen, udarbejdes læsehandleplaner for den enkelte elev.	Børnehaveklasseleder/ Læsevejleder
<ul style="list-style-type: none">Læseevaluering på begyndertrinnet (forår)	Sprogvurdering. Resultatopgørelse indsendes til Viborg kommune	Børnehaveklasseleder/ Læsevejleder
<ul style="list-style-type: none">Overleveringskonference (maj/juni)	Her deltager kommende lærere, ledelse og læsevejleder i 1. klasse	Ledelse

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Ressourceundervisning i 0. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Elever i risiko for læsevanskeligheder 	<p>I forbindelse med sprogvurderingen i efteråret skønnes det, om der er elever i denne risikogruppe. Den videre undervisning planlægges med udgangspunkt vurderingen.</p>	<p>Børnehaveklasseleder/ Læsevejleder</p>

1. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Sproglig opmærksomhed 	<p>Der lægges fortsat stor vægt på samtale og fortælling for at udvikle sprog og ordforråd.</p> <p>Der arbejdes fortsat med rim og remser, sproglege og bogstav-lyd-forbindelser.</p>	<p>Dansklærer</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Læsning/skrivning 	<p>Klassens fælles arbejde med læsning og tekstforståelse tager udgangspunkt i systemet "Fandango".</p> <p>Letlæsningsbøger</p> <p>Legeskrivning</p> <p>Skrivetegne</p> <p>Læse billeder</p> <p>Der arbejdes med forforståelse og udvidelse af begrebsverden.</p> <p>Genfortælle billeder</p> <p>Puslehistorier</p> <p>Der arbejdes med læsestrategier (lydering, billedlæsning og</p>	<p>Dansklærer</p>

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

	stavning) i grupper Kæmpebøger Faglig læsning (Tæt på dyrene) Arbejde og skrivning på computer	
• Stavning	Der arbejdes med stavning i materialer svarende til forskellige staveudviklingstrin.	
• Læsebånd/læserutiner	Der arbejdes hen imod, at eleverne udvikler gode læserutiner med tid til den daglige læsning.	Dansklærer

Evaluering i 1. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
• Løbende evaluering af elevernes læsning ved at eleven jævnligt læser for en lærer.	Læreren sørger for hele tiden at tilbyde eleven læsemateriale, som motiverer og udvikler eleven mod næste udviklingstrin i forhold til LUS (<u>LæseUdviklingsSkema</u>).	Dansklærer
• OS 64 (april)	Læsetest i lydrette ord	Dansklærer
• Ordlæseprøve (april)	Ny test der tages på alle elever på 1. årgang i Viborg kommune.	Læsevejleder
• Læsekonference (maj)	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger og udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Ressourceundervisning i 1. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Elever med særligt behov tilbydes særligt tilpasset undervisning (Læseløft)	Klassen testes, og læsevejleder udvælger sammen med dansklærer de elever, der skal tilbydes et særligt tilrettelagt forløb efter jul i 1. klasse	Dansklærer/ Læsevejleder

2. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Læsning/skrivning	Klassens fælles arbejde med læsning og tekstforståelse tager udgangspunkt i systemet "Fandango". Letlæsningsbøger Faglige læsekurser (Tæt på dyrene, Læsningens landskab) Puslehistorier Der arbejdes med læsestrategier (lydering, billedlæsning og stavning) i grupper Der arbejdes med forforståelse og udvidelse af begrebsverden. On-line bøger (Superbog.dk) Skrivning på computer	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">• Læsebånd/læserutiner	Fortsat fokus på gode læserutiner og læsemotivation, hvor der er tid til den daglige læsning.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">• Stavning	Der arbejdes med stavning i materialer svarende til forskellige stoveudviklingstrin.	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Evaluering i 2. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Nationale Test 2. klasse (forår)	Eleverne skal tage den nationale test i dansk, læsning.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">OS 120 (forår)	Tester elevernes ordlæsning.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Løbende evaluering af elevernes læsning ved at eleven jævnligt læser for en lærer.	Læreren sørger for hele tiden at tilbyde eleven læsemateriale, som motiverer og udvikler eleven mod næste udviklingstrin i forhold til LUS (LæseUdviklingsSkema).	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Staveprøve ST2 (forår)	Her skal der skrives lydrette ord, men der kommer også nogle af de gængse ikke lydrette.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">DVO (april)	Screening på årgangen der tester eleverne for risiko for vedvarende sproglige vanskeligheder.	læsevejleder
<ul style="list-style-type: none">Læsekonference (maj)	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Ressourceundervisning i 2. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter.	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Ressourcevejleder /Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

3. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Læsning/skrivning	<p>Klassens fælles arbejde med læsning og tekstforståelse tager udgangspunkt i systemet "Fandango".</p> <p>Individuelle niveausvarende bøger</p> <p>Faglige læsekurser (Tæt på dyrene, Læsningens landskab)</p> <p>Der arbejdes med læsestrategier (lydering, billedlæsning og stavning) i grupper</p> <p>Der arbejdes med forforståelse, ordforråd samt begrebsudvidelse i forskellige tekster.</p> <p>On-line bøger (Superbog.dk)</p> <p>Skrivning på computer.</p> <p>Fokus på læseforståelse.</p> <p>Der er øget fokus på læsehastighed. Eleverne skal kende og kunne anvende forskellige læseteknikker.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Læsebånd/læserutiner	<p>Fokus på læsemotivation og læserutiner med tid til at læse dagligt i læsebånd.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Stavning	<p>Der arbejdes med stavning i materialer svarende til forskellige staveudviklingstrin.</p>	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Evaluering i 3. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Løbende evaluering af elevernes læsning ved at eleven jævnligt læser for en lærer. 	Læreren sørger for hele tiden at tilbyde eleven læsemateriale, som motiverer og udvikler eleven mod næste udviklingstrin i forhold til LUS (Læseudviklingsskema).	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> SL 60 (forår) 	Denne prøve tester elevernes sætningslæsning.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> Staveprøve (efterår) 	ST3	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> Overleveringskonference (maj) 	Til konferencen deltager kommende lærere, ledelse og læsevejleder i 4. klasse. Klassens læseudvikling vil være en del af konferencen.	Ledelse

Ressourceundervisning i 3. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> DVO/VAKS 	Elever, der var i risiko-gruppen ved testen i slutningen af 2. klasse, skal igennem en individuel screening. De elever som her viser usikkerhed skal tilbydes et forløb i VAKS (Vælg AfkodningsStrategi). VAKS-elever testes individuelt igen i slutningen af 3. klasse.	Læsevejleder
<ul style="list-style-type: none"> Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter. 	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Ressourcevejleder /dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Læsning på mellemtrinnet

Den fortsatte læseundervisning 4. – 6. klasse:

På mellemtrinnet er der fokus på at konsolidere og automatisere læsefærdigheder, på læselyst og på videreudvikling af strategier til læseforståelse i alle fag.

Der arbejdes med læsehastighed, læselyst og gode læsevaner. Derfor er det vigtigt, at den enkelte læser litteratur i passende mængde og sværhedsgrad.

Fokus flyttes fra at lære at læse til at læse for at lære.

Eleverne skal trænes i at blive funktionelle læsere, der er i stand til at læse på, mellem og bag linjerne, og som kan anvende forskellige læsestrategier alt efter formålet med læsningen.

Fælles læseoplevelser styrker fællesskaber og skaber tryghed i forhold til forskellige niveauer.

Der er fokus på indholdsforståelse, forforståelse og der arbejdes med genrekendskab (Fx Læsningens landskab, Læs med, Grænsefortællinger).

Læsebånd styrker og motiverer til at få flere bogslugere.

Der kan være perioder med læsekontrakter, for at styrke den hjemlige læsning.

Det skriftlige arbejdes der med i det daglige arbejde, fx i form af boganmeldelser, afleveringsopgaver og analytisk arbejde.

Alle elever opfordres til at anvende computerens støtteprogrammer (Cd-ord og stavekontrol) i alle skriveprocesser.

Alle elever opfordres til at anvende computerens støtteprogrammer (Cd-ord og stavekontrol) i alle skriveprocesser.

IT-støttede-elever gøres selvhjulpne. De starter selv computeren og bruger automatisk CD-ord til oplæsning og under skrivning. Scannepen benyttes efter behov.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

4. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Læsning	<p>Der er fortsat fokus på, at alle kan afkode i et passende tempo.</p> <p>Der gennemføres faglige læsekurser.</p> <p>Skærmlæsning virker fremmende for læselysten.</p> <p>Der benyttes on-line programmer fx Superbog.dk</p> <p>Der er fokus på indholdsforståelse, forforståelse og der arbejdes med genrekendskab (Læsningens landskab, Læs med, Grænsefortællinger).</p> <p>Læseløb og konkurrencer der fremmer læselyst.</p> <p>Arbejde på tværs af årgange.</p> <p>Der læses og arbejdes med skønlitterære tekster, billeder, film og fagtekster.</p> <p>Tekster scannes ind til behovskrævende elever i alle fag.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Læsebånd	<p>Styrker og motiverer til at få flere bogslugere.</p> <p>Der kan være perioder med læsekontrakter, for at styrke den hjemlige læsning.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Stavning	<p>Der arbejdes med grammatik og staveregler tilpasset</p>	

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

	<p>staveudviklingstrin.</p> <p>Der anvendes on-line programmer fx elevunivers.dk og træneren.dk</p> <p>Derudover suppleres med individuelle træningsmaterialer.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Skrivning/IT 	<p>Det skriftlige arbejdes der med i det daglige arbejde, fx i form af boganmeldelser, afleveringsopgaver og analytisk arbejde.</p>	Dansklæreren

Evaluering 4. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • SL 40 (forår) 	Denne test tester elevernes sætningslæsning.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Staveprøve (efterår) 	ST4	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Nationale Test 4. klasse (forår) 	Klassen skal tage den nationale test i dansk, læsning.	Dansklæreren
<ul style="list-style-type: none"> • Læsekonference (forår) 	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger og udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Ressourceundervisning i 4. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Elever med risiko for vedvarende sproglige vanskeligheder 	Elever kan indstilles til et læsecenterophold i Houkær 1 gang om året.	Ressourcevejleder
<ul style="list-style-type: none"> • Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter. 	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Ressourcevejleder/ dansklæreren

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

5. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Læsning	<p>Der er fortsat fokus på, at alle kan afkode i et passende tempo.</p> <p>Der gennemføres faglige læsekurser.</p> <p>Skærmlæsning virker fremmende for læselysten. Der benyttes on-line programmer fx Superbog.dk</p> <p>Læseløb og konkurrencer der fremmer læselyst.</p> <p>Arbejde på tværs af årgange.</p> <p>Der læses og arbejdes med skønlitterære tekster, billeder, film og fagtekster.</p> <p>Tekster scannes ind til behovskrævende elever i alle fag.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Læsebånd	<p>Styrker og motiverer til at få flere bogslugere.</p> <p>Der kan være perioder med læsekontrakter, for at styrke den hjemlige læsning.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Skrivning/IT	<p>Det skriftlige arbejdes der med i det daglige arbejde, fx i form af boganmeldelser, afleveringsopgaver og analytisk arbejde.</p>	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

<ul style="list-style-type: none"> • Stavning 	<p>Der arbejdes med grammatik og staveregler tilpasset staveudviklingstrin.</p> <p>Der anvendes on-line programmer fx elevunivers.dk og træneren.dk</p> <p>Derudover suppleres med individuelle træningsmaterialer.</p>	
--	---	--

Evaluering 5. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Staveprøve (efterår) 	ST5	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • SL40 (forår) 	Læseprøven kan tages med henblik på sammenligning med 4. klasses resultat.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Læsekonference (forår) 	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger og udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Ressourceundervisning i 5. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter 	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Dansklærer/ Ressourcevejleder

6. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Læsning 	Der er fortsat fokus på, at alle kan afkode i et passende tempo.	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

	<p>Der gennemføres faglige læsekurser.</p> <p>Skærmlæsning virker fremmede for læselysten. Der benyttes on-line programmer fx Superbog.dk</p> <p>Læseløb og konkurrencer der fremmer læselyst.</p> <p>Arbejde på tværs af årgange.</p> <p>Der læses og arbejdes med skønlitterære tekster, billeder, film og fagtekster.</p> <p>Tekster scannes ind til behovskrævende elever i alle fag.</p>	
<ul style="list-style-type: none">• Stavning	<p>Der arbejdes med grammatik og stavereregler tilpasset stoveudviklingstrin.</p> <p>Der anvendes on-line programmer fx elevunivers.dk og træneren.dk</p> <p>Derudover suppleres med individuelle træningsmaterialer.</p>	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">• Skrivning/IT	<p>Det skriftlige arbejdes der med i det daglige arbejde, fx i form af boganmeldelser, afleveringsopgaver og analytisk arbejde.</p>	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Evaluering 6. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">National Test 6. kl. (forår)	Klassen skal tage den nationale test i dansk, læsning.	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">TL1 (efterår)	Læseprøve	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Staveprøve (efterår)	ST 6	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Overleveringskonference (august nye skoleår)	Til konferencen deltager kommende klasseteam, afgivende klasselærere, ledelse og læsevejleder. Klassens læseudvikling vil være en del af konferencen.	Ledelse

Ressourceundervisning i 6. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter.	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Dansklærer/ Ressourcevejleder

Overgang fra Sparkær til Mønsted:

Når eleverne flytter fra mellemtrinnet på Sparkær Skole til overbygningen på Mønsted Skole indkaldes til et overleveringsmøde inden skolestart på overbygningsskolen, hvor det modtagende klasseteam, ledelse, afgivende klasselærere og læsevejleder deltager.

Hermed sikres en god skolestart for de nye elever på skolen. Videndeling spiller en meget afgørende rolle for trivslen af den enkelte elev i forbindelse med skoleskift og det er skolens opgave at sikre dette lykkes bedst muligt.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Læsning i udskoling

Den fortsatte læseundervisning 7. – 9. klasse:

For at bevare elevernes læsemotivation, er det vigtigt at de regelmæssigt har mulighed for læsning for fornøjelsens skyld i selvvalgt læsestof. Også hjemme.

Frihed til valg af bøger samt arbejdsstilling betyder også meget. Læsning på tværs af årgange styrker fællesskaber og skaber rummelighed i forhold til forskellige niveauer. I udskoling afvikler vi eksempelvis Læsemaraton i forbindelse med overnatning, hvor læsningen kædes sammen med sociale aktiviteter.

Hver morgen læser eleverne 20 minutter i læsebånd. De gode rutiner omkring læsningen fortsætter og der læses individuelt, parvis eller i grupper. Vi benytter ligeledes læsebåndet til elevens højtlesning for en lærer, så læseudviklingen følges løbende.

Læsebåndet bruges også til undervisning i læseforståelse og læsestrategier.

Læsning af klassens fællesromaner eller andre skønlitterære/faglitterære tekster benyttes ofte i læsebånd. I både de kultur- og natur-videnskabelige fag læses der fagligt.

I udskoling er læsning et fælles ansvar og alle lærere i alle fag har fokus på vigtigheden af forforståelse, begrebsafklaring samt læseforståelse.

Når eleverne begynder i udskoling har de fået undervisning i forskellige læsestrategier samt viden om hensigtsmæssig valg af strategier i forbindelse med forskellige tekstkrav. Eleverne udbygger fortsat strategierne, forholder sig kritiske til valg af disse og træner sikkerheden i anvendelsen af de forskellige strategier i sværere tekster.

Der arbejdes med læsning og skrivning indenfor de forskellige genrer som lyrik, fantasy, sagprosa, eventyr, noveller, billeder, romanuddrag og der anvendes tekster fra forskellige materialer (fx Vild med dansk, Tid til læseforståelse, Springbrættet, Tid til dansk i overbygningen, digitale læremidler og Læs med/Læs på)

Der er fokus på læsning mellem og bag linjerne.

Når der er 2 lærere i undervisningen, holddeler vi klasser med henblik på at styrke den enkeltes læseudvikling yderligere.

Alle elever opfordres til at anvende computerens støtteprogrammer (Cd-ord og stavekontrol) i skriveprocesser.

IT-støttede elever fortsætter de gode vaner. De klargør selv computeren, spørger om hjælp ved behov og bruger automatisk CD-ord til oplæsning og under skrivning.

Scannepen benyttes efter behov.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Samtaler på klassen spiller en vigtig rolle – både med udgangspunkt i forskellige tekster, men også i forbindelse med diskussion om det, der rører sig i verden. Hermed opnår eleverne en bredere viden og får styrket mundtligheden.

Der undervises målrettet i ord og begreber i alle fag.

Det skriftlige arbejde foregår ofte på computer og mange elever har glæde af at medbringe deres egen.

Eleverne bevidstgøres om formål med den læseundervisning de modtager.

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

7. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Læsning	<p>Notatteknik trænes i alle fag.</p> <p>Forforståelse udgør størstedelen af læseprocessen og er derfor en stor del af læseundervisningen i alle fag.</p> <p>Læsning af og arbejde med forskellige tekster og genrer samt bevidste valg af hensigtsmæssige strategier</p> <p>Skærmlæsning udgør en stor del af læsningen og virker fremmende på læselysten.</p> <p>Træning med Gyldendals digitale læseprøver.</p> <p>Overensstemmelse mellem romaners sværhedsgrad og den enkelte elevs læseniveau.</p> <p>Læseløb</p>	Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none">Læsebånd	<p>De gode rutiner omkring læsningen fortsætter.</p> <p>Individuelt og selvvalgt læsestof.</p> <p>Læsning af klassens fællesromaner eller andre skønlitterære/faglitterære tekster.</p> <p>Faglæsning i fagene.</p>	Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none">Stavning	Videreudvikling af begrebsverden og tilegnelse af fremmedord.	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

	<p>Ugens ord.</p> <p>Begreber på tavlen og i klasseundervisning.</p> <p>Gyldendals digitale retstavningsprøver, Træneren.dk og Elevunivers.dk</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Skrivning/IT 	<p>Analytiske og fortolkende skriftlige opgaver.</p> <p>Fortsat udvikling af skriftlighed og udtryk indenfor forskellige genrer.</p> <p>Fortsat arbejde med reglerne indenfor god orden.</p>	Dansklærer/faglærere

Evaluering 7. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Læseprøve (efterår) 	TL2	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Staveprøve (efterår) 	ST7	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Løbende digitale tests 	Læsning/retstavning	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none"> • Læselog 		Dansklærer/faglærere
<ul style="list-style-type: none"> • Læsekonference (efterår) 	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger og udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Ressourceundervisning i 7. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> • Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter. 	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Ressourcevejleder/dansklæreren

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

8. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none"> Læsning 	<p>Notatteknik trænes i alle fag.</p> <p>Forforståelse udgør størstedelen af læseprocessen og er derfor en stor del af læseundervisningen i alle fag.</p> <p>Læsning af og arbejde med forskellige tekster og genrer samt bevidste valg af hensigtsmæssige strategier (Læs med/Læs på).</p> <p>Skærmlæsning udgør en stor del af læsningen og virker fremmende på læselysten.</p> <p>Træning med Gyldendals digitale læseprøver.</p> <p>Overensstemmelse mellem romaners sværhedsgrad og den enkelte elevs læseniveau.</p> <p>Læseløb.</p>	Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none"> Læsebånd 	<p>De gode rutiner omkring læsningen fortsætter.</p> <p>Individuelt og selvvalgt læsestof.</p> <p>Læsning af klassens fællesromaner eller andre skønlitterære/faglitterære tekster.</p> <p>Faglæsning i fagene.</p>	Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none"> Skrivning/IT 	Analytiske og fortolkende	

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

	<p>skriftlige opgaver.</p> <p>Fortsat udvikling af skriftlighed og udtryk indenfor forskellige genrer.</p> <p>Fortsat arbejde med reglerne indenfor god orden.</p>	Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none"> • Stavning 	<p>Analytiske og fortolkende skriftlige opgaver.</p> <p>Fortsat udvikling af skriftlighed og udtryk indenfor forskellige genrer.</p> <p>Fortsat arbejde med reglerne indenfor god orden.</p>	Dansklærer

Evaluerings 8. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
• Staveprøve (efterår)	ST8	Dansklærer
• Læseprøve (efterår)	TL3	Dansklærer
• Løbende digitale tests	Retstavning/læsning	Dansklærer
• Læselog		Dansklærer/ Faglærere
• Nationale Test 8. klasse (forår)	Klassen skal tage den nationale test i dansk, læsning.	Dansklærer
• Læsekonference (forår)	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger og udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Ressourceundervisning i 8. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Dansklærer/ Ressourcevejleder

9. klasse

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">• Læsning	<p>Notatteknik trænes i alle fag.</p> <p>Forforståelse udgør størstedelen af læseprocessen og er derfor en stor del af læseundervisningen i alle fag.</p> <p>Læsning af og arbejde med forskellige tekster og genrer samt bevidste valg af hensigtsmæssige strategier (Læs med/Læs på).</p> <p>Skærmlæsning udgør en stor del af læsningen og virker fremmende på læselysten.</p> <p>Træning med Gyldendals digitale læseprøver.</p> <p>Overensstemmelse mellem romaners sværhedsgrad og den enkelte elevs læseniveau.</p> <p>Læseløb.</p> <p>Der arbejdes med Folkeskolens afgangsprøver i dansk og matematik.</p>	Dansklærer/ Faglærere

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

<ul style="list-style-type: none">• Læsebånd	<p>De gode rutiner omkring læsningen fortsætter.</p> <p>Individuelt og selvvalgt læsestof.</p> <p>Læsning af klassens fællesromaner eller andre skønlitterære/faglitterære tekster.</p> <p>Faglæsning i fagene.</p>	
<ul style="list-style-type: none">• Skrivning/IT	<p>Analytiske og fortolkende skriftlige opgaver.</p> <p>Fortsat udvikling af skriftlighed og udtryk indenfor forskellige genrer.</p> <p>Fortsat arbejde med reglerne indenfor god orden.</p> <p>Der arbejdes med Folkeskolens afgangsprøver i dansk.</p>	Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none">• Stavning	<p>Analytiske og fortolkende skriftlige opgaver.</p> <p>Fortsat udvikling af skriftlighed og udtryk indenfor forskellige genrer.</p> <p>Fortsat arbejde med reglerne indenfor god orden.</p> <p>Der arbejdes med Folkeskolens afgangsprøver i dansk.</p>	Dansklærer

Handleplan for læsning

Mønsted Skole

Evaluering 9. klasse:

Test	Uddybning	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Læseprøve (efterår)	TL4	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Staveprøve (efterår)	ST 9	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Løbende digitale tests	Retstavning/læsning	Dansklærer
<ul style="list-style-type: none">Læselog		Dansklærer/ Faglærere
<ul style="list-style-type: none">Læsekonference (efterår)	Dansklærer og læsevejleder tilrettelægger og udarbejder handleplan for den videre læseudvikling.	Læsevejleder

Ressourceundervisning i 9. klasse:

Viden og færdigheder	Handling	Ansvar
<ul style="list-style-type: none">Elever med særligt behov, kan blive drøftet i skolens kompetencecenter.	Dansklæreren gør vejlederen opmærksom på, at der er elever med særligt behov. Der planlægges efterfølgende undervisning, der tilgodeser behovet.	Dansklærer/ Ressourcevejleder

Evaluering

Denne plan er gældende for skoleåret 2012/2013. Ved udgangen af skoleåret evalueres handleplanen. Herefter skrives nye tiltag ind i planen for næste skoleår.